

Отже, впровадження комп'ютерно-комунікаційної форми обліку забезпечує можливість переходу від лінійно-функціональних до більш ефективних форм організації структури бухгалтерії та менеджменту підприємства. Поєднання традиційних засобів бізнесу з електронними сприяє формуванню мережових організаційних структур. Завдяки здатності комп'ютерно-комунікаційної форми до масштабності і вільної адаптованості до умов діяльності, мережева структура організації стане актуальною для усіх суб'єктів господарювання незалежно від їх розміру. Для ефективного управління сучасними формами об'єднання суб'єктів господарювання доцільним є застосування комбінації динамічно-мережевого та проектно-матричного підходу до організації діяльності.

*Список використаних джерел*

1. Шигун М. М. Нові типи організаційних структур бухгалтерської служби та їх розвиток. Міжнародний збірник наукових праць. 2011. Випуск 1 (19). С. 401-410.
2. Юхименко-Назарук І. А. Мережева концепція організації бухгалтерського обліку. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2017. Випуск 25. Ч. 2. С. 183-186.

**Вікторія Онищук**

аспірантка кафедри фінансів ім. С.І. Юрія,  
Тернопільський національний економічний університет

**ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЕДЕННЯ  
ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ**

Події останніх років свідчать про стрімкий розвиток інформаційних технологій та зміщення акцентів під час роботи з глобальною комп'ютерною мережею Інтернет, адже вона спершу виконувала виключно комунікаційну та інформаційно-пошукову функції, а зараз стала ефективним інструментом ведення сучасного бізнесу. Комунікаційні технології змінюють саму сутність бізнес-моделей, базових процесів створення продуктів і послуг виробниками та надання їх кінцевим споживачам. Поняття електронного бізнесу та електронної комерції охоплюють різну ділову активність, що використовує можливості глобальної інформаційної мережі для модифікації і трансформації внутрішніх і зовнішніх зв'язків фірми, спричинене потребами пошуку нових ефективних механізмів збуту та просування своїх товарів та послуг з метою підвищення прибутку суб'єктів господарювання.

У сучасних умовах проблемами нормативно-правового регулювання, адаптації та ведення електронного бізнесу в Україні займалися такі науковці як Я. Антонюк, В. Баранов, О. Вінник, А. Дзюбіна, О.Пушкар, А. Ракітов, І.Ситник, І. Трубін та ін.

Сучасний ринок товарів і послуг особливий – ситуація на ньому може швидко змінюватися в короткий час, а це потребує швидкої реакції і створення нових підходів до бізнесу. Для того, щоб зберігати в таких умовах першість, потрібно постійно змінювати та адаптувати управлінську структуру організації, а також вивчати й удосконалювати всі перспективні методики ведення бізнесу. Використання електронних засобів комунікацій стає однією з ключових умов розвитку компаній в умовах жорсткої конкуренції [1, с.10].

Під електронним бізнесом розуміють будь-яку ділову активність, засновану на можливостях глобальних інформаційних мереж в контексті перетворення внутрішніх і зовнішніх зв'язків суб'єктів господарювання, що мають на меті створення прибутку [2, с. 39].

Принагідно зауважимо, що в науковій літературі часто зустрічається поняття «електронна комерція», під якою розуміють одну із форм ведення електронного бізнесу, яка полягає у продажі товарів (послуг) із використання сучасних інформаційних мереж.

Традиційно термін «комерція» визначається як підприємницька діяльність, тобто діяльність щодо виробництва зазначених благ з метою їх реалізації за прибуткову плату, що має забезпечити самофінансування суб'єкта підприємництва. Тому в країнах з дуалістичною

системою приватного права кодекси, що регулюють відносини у сфері підприємництва, іменуються комерційними (Франція), або торговими (Німеччина, Японія). Відтак, електронну комерцію можна розглядати і в додатковому ракурсі, як функціонування суб'єктів підприємництва та використання ними в процесі вищезгаданої діяльності електронних засобів зв'язку. З огляду на ці обставини обґрунтованим видається використання поняття електронного бізнесу (E-business) як ведення будь-якої бізнес-діяльності у глобальних телекомунікаційних мережах, зокрема в мережі Інтернет [3].

Електронна комерція має певні специфічні особливості: по-перше, не передбачає безпосереднього контакту між виробником, посередником та кінцевим споживачем; по-друге, не має можливості фіксації актів купівлі-продажу у документованій формі (чеками, видатковими накладними, рахунками тощо) у паперовому вигляді з підписами та мокрими печатками сторін тощо; по-третє, дає можливість компаніям забезпечити конкурентні переваги завдяки зменшенню видатків на взаємодію, розширити ринки і сфери діяльності та виявити нові канали збуту, залучити нових та покращити обслуговування уже наявних клієнтів, стимулювати мобільність та оперативність прийняття управлінських рішень.

В основі взаємодії основних учасників електронного ринку (продавців та покупців) переважає депозитна модель поведінки, тоді як при взаємовідносинах з органами державної влади, що здійснюють контроль над діяльністю суб'єктів електронного бізнесу – імперативна. Відзначимо, що електронна комерція в Україні регулюється такими нормативно-правовими актами як Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Законами України «Про електронну комерцію», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про телекомунікації», «Про захист прав споживачів», «Про електронний цифровий підпис», «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», «Про державне регулювання ринків фінансових послуг», а також міжнародними договорами, що ратифіковані Верховною Радою України у встановленому законом порядку [4, с.46].

В сучасних умовах економічного розвитку України електронний бізнес є важливим засобом виходу вітчизняного виробника на світовий ринок у різних галузях. Окрім цього, він сприяє впровадженню нових інформаційних технологій, розвитку малого і середнього бізнесу, покращенню інноваційного та інвестиційного клімату інтеграції України у світову економіку.

#### *Список використаних джерел*

1. Зайцева О.О., Болотинюк І.М. Електронний бізнес: навч. посібник. Івано-Франківськ: «Лілея – НВ», 2015. 263 с.
2. Трубін І.О. Правові засади функціонування електронних грошей у сфері електронної комерції: монографія. Київ: Алерта, 2013. 136 с.
3. Вінник О.М. Правові засади електронного бізнесу. ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні. URL: <http://aphd.ua/publication-169/>
4. Тополевський Р.Б., Дзюбіна А.В., Дзюбіна К.О. Правові засади ведення електронного бізнесу в Україні у контексті юридичної футурології. Юридичний науковий електронний журнал. 2017. №2. URL: [http://lsej.org.ua/2\\_2017/14.pdf](http://lsej.org.ua/2_2017/14.pdf)